

en postiljons zouden bevinden om oponthoud van de reizigers te voorkomen. Ofschoon daarmee niet alle bezwaren uit de weg waren geruimd, meende De Chambure, dat dit de geschiktste oplossing was.

Het zou bovendien volstrekt onontbeerlijk zijn een station te Katendrecht te vestigen, daar anders de dienst op die route onmogelijk op gang kon komen. Een en ander zou bovendien weinig moeilijkheden met zich brengen, aangezien al het nodige er reeds voorhanden was, terwijl het voor de reizigers, die zich via Willemstad en Bergen op Zoom naar Antwerpen wilden begeven, van groot gemak zou zijn. Die route was nog wel niet gevestigd, maar zou, wanneer de Paardenposterij eenmaal in werking was getreden, toch noodzakelijk blijken, daar 'een groote menigte Reizigers gedurende de zomer dezen weg neemt' ²¹). Wat de beide routes naar Dordrecht – over IJsselmonde en over Katendrecht – betref, in de zomer werd meestal de laatste genomen, daar die iets korter was. Men had echter beide routes op twee posten gesteld, waarop misschien een correctie diende te worden aangebracht.

Interessant zijn nog enkele algemene opmerkingen, die De Chambure aan het eind van zijn ontwerp voor het tweede arrondissement geeft. Hij is tevreden over de organisatie van de stations in dat arrondissement, alleen het station Rotterdam biedt enige 'zwarigheid... dewijl de voerlieden ongelukkiglijk aldaar eenen geest van onafhankelijkheid aan den dag leggen, die misschien nadelig voor den dienst zal zijn, ten zij men eenen Postmeester benoeme, die hun tot hunnen pligt zal weten te brengen'. Het tarief, dat de voerlieden tot dan toe van vreemdelingen hieven voor rijtuigen en paarden, was zeer hoog en willekeurig, zodat zij zich hevig beklagden over het tarief, dat voor de Paardenposterij was vastgesteld en dat 'noodwendig' veel lager was. Volgens De Chambure lag hierin een reden te meer om de voerlieden uit hoofde van de uitgestrektheid van de stad en ten einde hun ijver te stimuleren een verhoging van een kwart post toe te staan ²²).

De benoeming van een postmeester te Rotterdam werd nu dringend, daar hem veel te doen stond ²³). Verder was het wachten nog slechts op goedkeuring van de vestiging van een station te Katendrecht, dat twee routes zou hebben: een naar Strijensas/Moerdijk en een naar Dordrecht. Ten slotte merkt De Chambure nog op, dat het misschien noodzakelijk zou zijn, de afstand tot